

Bilgi Kaynaklarının Düzenlenmesinde ve Erişiminde Kontrollü Terim Kullanımı, Gerekliliği, Uygulanabilirliği ve Sorunlar

ÇALIŞMANIN AMACI, KAPSAM ve YÖNTEMİ

2

Amaç ;

- Bibliyografik işlemler sürecinde kontrollü terimlerin kütüphane kataloglarındaki işlerliği, gerekliliği ve öneminin vurgulanması,
- Sürekli güncellenen ve geliştirilen uluslararası standartlar ışığında ulusal düzeyde katalog kayıtlarındaki denetimsizlik, tutarsızlıklar ve sorunların tesbit edilerek önerilerin sunulması,

ÇALIŞMANIN AMACI, KAPSAM ve YÖNTEMİ

3

Kapsam ;

- Çalışma kapsamında kontrollü terimler olarak ;

□ Sınıflama Şemaları,

□ Konu Başlıkları,

□ Yetke Dizinleri (Authority file) ele alınmıştır.

- Kontrollü terim kullanımını anlama amacı ile, Türkiye İstatistik Bölge Birimleri Sınıflandırması- NUTS 1 bölgesinde bulunan 12 temsili İl'e göre üniversite kütüphaneleri seçilmiştir.

- Çevrimiçi Kütüphane Katalogları (betimleme yöntemi)

KONTROLLÜ TERİM KAVRAMI

- Sınıflama şemaları, konu başlıkları ve yetke dizinleri (Authority file) gibi kayıtlardaki denetimi sağlayan bu yetke listeleri, bilgi düzenlenme ve erişiminde önemli bir rol üstlenerek kontrollü terimleri oluşturmaktadır.
- Kataloglamanın en kompleks süreçlerinden biri, kontrollü erişim uçlarının yaratılmasıdır. Bu süreç, olabildiğince özel, kesin ve tekil sonuçları yapılandırmak için seçme ve adlandırmaları bir araya getirme işlemini kapsar.
- Bibliyografik kimlikler tanımlanırken “kontrollü terimler” e önem verilerek hareket edilmesi katalog kayıtlarının bütünlüğünü sağlar.

KONTROLLÜ TERİM KAVRAMI

Önemi ;

- Yetke listelerinden yararlanılarak yapılan bibliyografik tanımlama ile kütüphane kataloglarında denetimli dizinlerin oluşması sağlanır.
- Denetimli dizinler aynı terimin farklı kataloglar tarafından da doğru ve kontrollü şekilde kullanılma olasılığını arttırmaktadır. Bu olasılık dahilinde kütüphane katalogları daha standart bir hale gelecektir.

SINIFLAMA ŞEMALARI

- “Sınıflama, bir kaynağın ana konusuna dayalı olarak, bir kütüphanenin kaynaklarını genelden özele mantıksal bir düzende düzenleme sürecidir.” (Lazarinis,2014)
- “Bilgi kaynaklarına kolayca erişim için, aynı konuda bilgi içeren kaynakların aynı yerde bulunmasını sağlayarak kullanıcıların istediği kaynağı kolayca seçmesine olanak veren sistemlerdir.” (Lazarinis, 2014)
- “Bilginin organizasyonunda ve sınıflanmasında da temel amaç benzer şekilde aynı bilgileri içeren kaynakları bir araya getirmek ve farklılıklarını ayırt etmektir.” (Tonta, 2012)

SINIFLAMA ŞEMALARI

7

En yaygın kullanılanlar ;

- Dewey Ondalık Sınıflama (DDC)
- Library Of Congress (LC)

KONU BAŞLIKLARI

- Kullanıcıların belirli bir konudaki materyalleri bulmasına yardımcı olan, belirli bir sistematığe sahip, kaynakların konularını tanımlamaya yarayan ve kontrollü sözcüklerden oluşan sistemlerdir.
- Kataloglama sürecinin bir parçasıdır.

KONU BAŞLIKLARI

Amaç ve Hedefler ;

- Konu ile ilgili tüm materyallere erişim sağlamak,
- Konu listelerine uygun ilkeler aracılığıyla erişim sağlamak,
- Aynı konudaki referansları bir araya getirmek,
- Konu alanları arasındaki ilişkileri göstermek,
- Herhangi bir analiz düzeyinde giriş sağlamak,

Kaynak : (Ganendrran, 2007)

KONU BAŞLIKLARI

Amaç ve Hedefler ;

- Önemli bir kullanıcı grubuyla, ortak herhangi bir sözcük girişi sağlamak,
- Olası en kesin terimler ile konu içeriğinin tanımlamasını sağlamak,
- Kullanıcının belirli herhangi bir kategorideki tüm öğeler arasından seçim yapmasını sağlamak,

Kaynak : (Ganendrran, 2007)

KONU BAŞLIKLARI

En Yaygın Kullanılanlar ;

- Kongre Kütüphanesi Konu Başlıkları Listesi (Library of Congress Subject Headings, LCSH)
- Kanada Konu Başlıkları Listesi (Canadian Subject Headings, CSH)
- Amerika Ulusal Tıp Kütüphanesi tarafından hazırlanan Tıp Konu Başlıkları Listesi (Medical Subject Headings, MeSH)

KONU BAŞLIKLARI

Kongre Kütüphanesi Konu Başlıkları Listesi (Library of Congress Subject Headings, LCSH)

- Kaynağın konuları sözcükler ve / veya ifadeler içinde en iyi temsil edilen başlıklardan oluşur.
- Otorite listesi görevini görerek, kullanılacak terimleri içerir.
- Bağlantılı ve ilişkisel terimler arasında, kullanıcıya ilişkilerin gösterimine rehberlik ederek göndermeler yapılmasına olanak sağlar. (Rowley, 1997)

KONU BAŞLIKLARI

LC Konu Başlıkları apraz referansları içerir:

- UF Used For : Tercih edilen baŐlıĝa yönlendirilmek için, giriş sözcük daĝarını geniŐletmek üzere yer alan terimlere uygulanır.
- BT Broader Term : Daha genel konu baŐlıklarına atıfta bulunur. Bu başlıklar, konunun geniŐletilmesi gerekiyorsa yarar saĝlar.
- RT Related Term : Yakın ilişkileri gösterir.
- NT Narrower Term : Daha dar olarak, spesifik, belirli başlıkları gösterir.
- SA See Also : Konu ile ilgili diĝer baŐlıklara yönlendirmeleri gösterir.

KONU BAŞLIKLARI

14

Women (May Subd Geog)

[\[GT2520-2540 \(Customs\)\]](#)

[\[HQ1101-2030.9 \(Sociology\)\]](#)

Here are entered works on the human female. Works on female organisms in general are entered under Females.

UF Human females

Wimmin

Woman [Former heading]

Womon

Womyn

BT [Females](#)

[Human beings](#)

RT [Femininity](#)

SA subdivision **Women** under individual wars, e.g. **World War, 1939-1945—Women**; also subdivision **Rel**
the word **Women**

NT [Abused women](#)

[Abusive women](#)

[Advertising and women](#)

[Architecture and women](#)

[Assyrian women](#)

[Aunts](#)

[Bahai women](#)

[Beauty contestants](#)

[Bisexual women](#)

[Buddhist women](#)

[Christian women](#)

[Church group work with women](#)

[Church work with women](#)

[Computers and women](#)

[Crones](#)

[Dalit women](#)

[Dance for women](#)

[Daughters](#)

YETKE DİZİNİ

15

- “Erişim uçları için girişi yapılan her veri, denetimli sözcüklerden oluşan standart dizinler yoluyla oluşturulmak zorundadır. Kataloglamada kullanılan bu tür yardımcı kaynaklara ‘yetke dizini’ adı verilir.”
- “Yazar, dizi veya konu adlarının katalogda kullanılan (doğru) biçimlerinden oluşturulmuş bir kayıttır.”

Kaynak :

(<http://yunus.hacettepe.edu.tr/~gulbun/bilduzsist.htm>)

(Köklü, 2009)

YETKE DİZİNİ

16

- Yetke (Otorite) kaydı (*authority record*) terimi ise, bir yetke dizini içinde yer alan ve bir kataloglama biriminin sorumluluğunda oluşturulan yetkilendirilmiş her bir kayıt ögesi için kullanılmaktadır.

YETKE DİZİNİ

Bir otorite kaydında olması gereken 3 ana unsur vardır : (Bowman,2003)

- Kullanılmaya yetkili (Authority record) olan isim “form”u,
- Yetkili (Authority record) “form”a, çapraz referanslar için yapılması gereken değişik formlar,
- Yetkili (Authority record) form için gerekli kaynak (yazar ise doğum/ölüm tarihi ve eserleri hakkında bilgi,eğitim gibi otorite kayıt hakkında bilgi içeren kaynak)

YETKE DİZİNİ

18

Otorite kayıtları (Authority Record)

- Yazarlar (personal names),
- Tüzel kişiler (names of corporate bodies (of all kinds),
- Tekbiçim başlıklar (uniform titles),
- Seriler (series),
- Konu başlıkları (subject),

Authority Control-Author (Yazar)

19

MISC.	053		U	PS3561.I483
Name Authority	100	1		King, Stephen, d1947-
Note	370			Portland (Me.) cUnited States 2naf
Note	372			Horror tales 2lcsh
Note	374			Novelists 2lcsh
Note	375			male
Note	377			eng
Note	378			qStephen Edwin
Name See From	400	1		King, Stephen q(Stephen Edwin), d1947-
Name See From	400	1		King, Stiven, d1947-
Name See From	400	1		King, Stivn, d1947-
Name See From	400	1		Кинг, С., d1947-
Name See From	400	1		Кинг, Стивен, d1947-
Name See From	400	1		, d1947- ,גיבס סטיבן,
Name See From	400	1		, d1947- ,גיבס סטיבן,
Name See Also	500	1		iAlternate identity: aBachman, Richard wr
Note	667			Machine-derived non-Latin script reference project.
Note	667			Non-Latin script references not evaluated.
Note	670			His Carrie, 1974.
Note	670			Washington post, 4/9/85 b(Stephen King has written 5 novels using the pseudonym Richard Bachman)
Note	670			Collings, M.R. The work of Stephen King, 1993: bCIP galley (b. Stephen Edward King, 9/21/47, Portland, Me.)

Authority Control- Personal Name (Yazar)

Çapraz referanslar için değişik isim formları (Göndermeler)

Authority Control-Subject (Konu Başlığı)

20

Subject Authority	150		Women	
Note	360		subdivision aWomen under individual wars, e under names of individual persons; and headings beginning with the word awomen	subdivision aRelations with women
Subject See From	450		Human females	
Subject See From	450		Wimmin	
Subject See From	450		Woman wnne	
Subject See From	450		Womon	
Subject See From	450		Womyn	
Subject See Also	550		Females wg	
Subject See Also	550		Human beings wg	
Subject See Also	550		Femininity	
Note	670		Random House b(Wimmin)	
Note	670		Hennepin b(Women x Wimmin, Womon, Womyn)	
Note	670		LC database, 8/11/95 b(Wimmin; Womyn)	
Note	680		iHere are entered works on the human female. Works on female organisms in general are entered under aFemales.	
Note	681		iNote under aFemales	

Authority Record-Subject (Konu başlığı)

Çapraz referanslar-Gönderme-
See Also- İlişkili konu alanına yönlendirme

Özyeğin Üniversitesi Kütüphanesi'nde Kontrollü Terim Kullanımı

21

Kataloglama ve meta data standartları :

- AAKK2 / RDA
- Library of Congress Classification/ Library of Congress Subjects Headings
 - İngilizce Konu Başlıkları
- MARC 21
- Genel kataloglama dili İngilizce
- Kütüphane Yönetim Sistemi (Sierra)
- Otorite Dizinleri (Author, Subject, Uniform Title),

Yazılı «Kataloglama Politikası» ve «Kuralları»

LC Subject Headings ve Konu İlişkilendirmeleri

22

Subject	650		0	Child rearing.
Subject	650		0	Parenting.
Subject	650		0	Discipline of children.
Subject	650		0	Child development.
Subject	650		0	Child psychology.

- Child rearing.**
- **Child rearing --> Authority Record**
- **--> See Also Child development**
- **--> See Also Child psychology**

Konu başlığındaki
otorite kayıt ve ilişkili
konu yönlendirmeleri

- Child development.**
- **Child development --> Authority Record**
- **--> See Also Child psychology**
- **--> See Also Child rearing**

Konu Otorite Kaydı ve İlişkisel Bağlantılar

23

Misc.	001	☐	☐	oca02041877
Misc.	003	☐	☐	OCoLC
Misc.	005	☐	☐	20170511015032.0
Misc.	008	☐	☐	020730 i a n a n n b a b n a a n a
LC Control No.	010	☐	☐	sh 85088084 zsj 96005965
Misc.	040	☐	☐	DLC beng cDLC dDLC
Misc.	053	☐	☒	PN1993 bPN1999
Subject Authority	150	☐	☐	Motion pictures
Note	688	☐	☐	subdivision in motion pictures under names of countries, cities, etc., and under names of individual persons, families, and corporate bod Children in motion pictures; Death in motion pictures; and titles of individual motion pictures
Subject See From	450	☐	☐	Cinema
Subject See From	450	☐	☐	Feature films x History and criticism
Subject See From	450	☐	☐	Films
Subject See From	450	☐	☐	Movies
Subject See From	450	☐	☐	Moving-pictures wnne
Subject See Also	550	☐	☐	Audio-visual materials wg
Subject See Also	550	☐	☐	Mass media wg
Subject See Also	550	☐	☐	Performing arts wg
Note	680	☐	☐	 Here are entered works on motion pictures themselves, including motion pictures as an art form, copyrighting, distribution, editing, plots, p motion pictures and their projection onto a screen are entered under a Cinematography. i

.10033020

Konu Otorite Kaydı ve Göndermeler

24

Motion pictures. (Loading Entries...)

- **Motion pictures --> Authority Record**
- **--> See Also Action and adventure films**
- **--> See Also Animated films**
- **--> See Also Biographical films**
- **--> See Also Children's films**
- **--> See Also Comedy films**
- **--> See Also Crime films**
- **--> See Also Disaster films**
- **--> See Also Documentary-style films**
- **--> See Also Epic films**
- **--> See Also Experimental films**
- **--> See Also Fantasy films**
- **--> See Also Feature films**
- **--> See Also Fiction films**
- **--> See Also Film adaptations**

Yazar otoritesi ve isim formları

25

Misc.	001		oca01165412
Misc.	003		OCoLC
Misc.	005		20140626093153.0
Misc.	008		831013 n a z a n n a a b n a a a a c
LC Control No.	010		n 83206800
Misc.	040		CLU bnglerda cDLC dDLC dOCoLC dInU
Misc.	046		f1886 g19731013
Misc.	053	0	PL248.H22
Name Authority	100	0	Halikarnas Balıkcısı, d1886-1973
Name See From	400	0	Halikarnas Balıkcısı, d1886-
Name See From	400	1	Kabağaçlı, Cevat Şakir, d1886-1973
Name See From	400	1	Kabağaçlı, Şakir Cevat, d1886-1973
Note	670		His Mavi sürgün, 1961: bt.p. (Halikarnas Balıkcısı)
Note	670		LC in OCLC, 9/27/83 b(hdg.: Halikarnas Balıkcısı, 1886-; usage: Halikarnas Balıkcısı)
Note	670		Büyük lûgat ve ansik.: bv. 5, p. 551 (Halikarnas Balıkcısı (Cevat Şakir Kabağaçlı); b. Crete 1887; novelist) EK, 1976, p. 356 (d. İzmir 1973)
Note	670		en.wikipedia.org, 9 July 2013 b(Cevat Şakir Kabağaçlı; birth name: Musa Cevat Şakir; pen name: Halikarnas Balıkcısı; ; b. 17 Apr. 1890 in Crete; d. 13 Oct. 1973 in İzmir)

MARC/RDA Terim Listeleri

26

Description	336			text 2rdacontent
Description	336			stillimage 2rdacontent
Description	337			unmediated 2rdamedia
Description	338			volume 2rdacarrier

Kontrollü Terimler

Added Author	700	1		Ünlü, M. Haluk, eart director.
Added Author	700	1		Erdoğan, Ali, efilm producer.
Added Author	700	1		Topalakçı, Burak, efilm editor
Added Author	700	1		Zoi Tinel, Aylin, efilm editor.
Added Author	700	1		İşıklı, Toygar, emusician.
Added Author	700	1		Yılmaz, Özlem, efilm director.
Added Author	700	1		Kaya, Tolga Afsin, efilm producer.
Added Author	700	1		Tiryaki, Gökhan, ecinematographer.
Added Author	700	1		Abdullah, Farah Zeynep, d1989- eactor

kontrollü terimler

↑

Araştırma Kapsamındaki Kütüphane Katalogları

- Araştırma kapsamındaki 12 üniversite kütüphanesi, kataloglama ve meta data standartlarını uygulayan kütüphaneler (AAKK2/RDA/MARC21)
- LC ve DOS Sınıflama Sistemleri
- Farklı Kütüphane Yönetim Sistemleri

Ulusal Düzeyde Kontrollü Terim Kullanımı/Örnekler

28

Gökalp, Ziya, 1876-1924
[\[PL248.G6\]](#)

İli / Yazar	Tarih	Demirbaş	Yer Numarı
... / Ziya Gökalp , Ziya Gökalp ; Ziya Gökalp ; yay.haz. Osman Sevim	2005	██████████	PL 248 G65
... alp : eserlerinden seçmeler / Ziya 1876-1924 Gökalp , Ziya 1876-1924 Gökalp ; Ziya Gökalp ; ent Bora	2000	██████████	PL 248/G65
... a / Ziya Gökalp , Ziya Gökalp ; yay. haz. Latif Uğurtekin	1998	██████████	PL 248 G6/

Gökalp, Ziya.	PL 248 .G53
Gökalp, Ziya.	PL 248 .G6 Z
Ziya Gökalp, 1876-1924	HM 22 .T92 (
Gökalp, Ziya.	PL 248 .G6 S
Ziya Gökalp,	PL 248 .G53

PL 248.G651

Ulusal Düzeyde Kontrollü Terim Kullanımı/Örnekler

29

Pamuk, Orhan, 1952- [Personal name]
PL248.P34 (9)

PL 248.P36

PL 248/.P36

PL 248 .P34/

PL248.P35/C

PL 248/ P34

PL248.P36/

PL 248. P35

PL 248.P36 A5

PL 248 .P36

PL 248 .P36

PL 248 .P36

PL248.4.P35 Z

Ulusal Düzeyde Kontrollü Terim Kullanımı/Örnekler

30

Orhan Pamuk / Orhan Pamuk , editör Murat Yal

Şehir / Orhan, 1952- Pamuk

Pamuk,Orhan, , 1952-

Pamuk, Orhan,

Pamuk, Orhan, 1952- ---

Beyaz kale / Orhan Pamuk

Öteki renkler / Orhan Pamuk

Sessiz ev / Orhan Pamuk

Kırmızı saçlı kadın : Roman / Orhan Pamuk ,1952-

Ulusal Düzeyde Kontrollü Terim Kullanımı/Örnekler

31

Şafak, Elif, 1971-
[PS3619.H328 (English)]
[PL248.S474 (Turkish)]

PL 248/Ş24 A

PL 248. S282/

İskender /	Şafak, Elif.
Şemspare /	Şafak, Elif.
Şehrin aynaları /	Şafak, Elif,
Firarperest /	Şafak, Elif, 1971-
Baba ve piç /	Şafak, Elif.

PL248 B477

Beşpeşe
247 s. ; 20 cm

PL248 .S474

Şafak, Elif, 1971-
İskender
443 s. : resim

PL248 S24 I

Şafak, Elif

Şafak, Elif 1971-

Ulusal Düzeyde Kontrollü Terim Kullanımı/Örnekler

32

Ağanta burina burinata! / [Halikarnas Balıkçısı](#)

Uluç Reis / [Halikarnas Balıkçısı](#), .1886-, baskıya hazırlayan, Şadan Gökovalı.

Mavi sürqün [sesli kitap] / Cevat Şakir Kabaağaçlı , [Halikarnas Balıkçısı](#), 1890-1973.

/ İlber Ortaylı .1947-

rihyazımı / İlber Ortaylı

[Ortaylı, İlber](#)

[Ortaylı, İlber, 1947-](#)

Ulusal Düzeyde Kontrollü Terim Kullanımı/Örnekler

33

Fatih - Harbiye / Pegami Safa
Şeytani tuzak: Cingöz Recal 7 / Pegami (Server Bedi) Safa
Arsen Lüpen İstanbul ' da / Pegami Safa
Matmazel Noralliya'nın Koltuğu / Pegami Safa
Fatih Harbiye / Pegami Safa

Aybay, Rona.

Aybay, Rona, 1935-

Adet	Bulunan başlık
17	<u>Uygur, Nermi</u>
2	<u>Uygur, Nermi, 1925-</u>
1	<u>Uygur.Nermi 1925-</u>
27	<u>Uygur, Nermi, 1925-</u>
2	<u>Uygur, Nermi, 1925-2005</u>

Platon.

Platon (Eflatun) M:Ö 427-347

Platon M.Ö.427-347

Ulusal Düzeyde Kontrollü Terim Kullanımı/Örnekler

34

Adet	Bulunan başlık
13	Eflatun
1	Eflatun, M. Ö. 327-M. Ö. 347
1	Eflatun, M. Ö. 427-M. Ö. 347

Yazar olarak "Eflatun" sorgulaması

Adet	Bulunan başlık
32	Plato
1	Plato. Apology. English
1	Plato. Crito. English
1	Plato. Phaedo. English
1	Plato. Republic. English
1	Plato. Symposium. English

Yazar olarak "Plato" sorgulaması

Ulusal Düzeyde Kontrollü Terim Kullanımı/Örnekler

35

Adet	Bulunan başlık	
11	Eflatun	
	Eflatun - yönlendirme otoritesi	
23	bkz.	Platon

Ulusal Düzeyde Kontrollü Terim Kullanımı/Örnekler

36

Sokrates'in savunması

Platon M.Ö.427-347

184 Pla

Sokrates'in savunması

Platon M.Ö.427-347

183 Pla

184 Pla

184 Efl

Sokrates'in savunması

Platon M.Ö.427-347

183 Sok

B363 T8 P53

Platon
Sokrates'in savun

B365 P53 S65

Platon
Sokrates'in savun

B395 S65

Platon
Sokrates'in

B363 .T9 E35

Eflatun
Sokrates'in savun

Ulusal Düzeyde Kontrollü Terim Kullanımı/Örnekler

37

[Ekonomi -- Türkiye -- Sorunlar.](#)
[Economy -- Turkey -- Problems.](#)
[Türkiye -- Sosyal, eğitim, vb. sorunlar.](#)
[Turkey -- Social, education, etc. problems.](#)

Konu Başlıkları : [Allied and Associated Powers \(1914-1920\) -- Armed Forces -- Turkey.](#) - [World War, 1914-1918 -- Turkey -- Occupied territories.](#) - [Dünya Savaşı, 1914-1918 -- Ekonomik açıdan -- Türkiye.](#) - [World War, 1914-1918 -- Economic aspects -- Turkey.](#) -

Konu Başlıkları : [Bathing customs -- Turkey -- History.](#) - [Baths -- Turkey -- History.](#) - [Public baths -- Turkey -- History.](#) - [Water use -- Social aspects -- Turkey.](#) - [Turkey -- Civilization.](#) - [Turkey -- Antiquities.](#) - [Banyo gümrük -- Türkiye -- Tarih.](#) - [Hamamlar -- Türkiye -- Tarih.](#) - [Hamam -- Türkiye -- Tarih.](#) - [Su kullanımı -- Sosyal yönü -- Türkiye.](#) - [Türkiye -- Uygarlık.](#) - [Türkiye -- Eski eserler.](#) -

Yunan klasikleri

Greek classics

Sofistler--Yunan felsefesi

Sophists--Greek philosophy

[Sophists \(Greek philosophy\)](#) [Topical]

R288 (46)

Ulusal Düzeyde Kontrollü Terim Kullanımı/Örnekler

38

rimi	Oral history.
rimi	World War, 1914-1918 -- Campaigns -- Turkey -- Gallipoli Peninsula.
rimi	World War, 1914-1918 -- Campaigns -- Western Front.
rimi	World War, 1914-1918 -- Personal narratives.
rimi	I. Dünya savaşı, 1914-1918 -- Kişisel hikayeler.
adı	Arthur, Max, 1939-
adı	Imperial War Museum (Great Britain).

Konu Başlıkları :

Filmler -- Senaryolar -

Konu Başlıkları :

Ekonomik şartlar -- Gelişmekte olan ülkeler - Ekonomi politikası -- Gelişmekte olan ülkeler -

Ulusal Düzeyde Kontrollü Terim Kullanımı/Örnekler

39

[Gelişmekte olan ülkeler -- Ekonomik durum.](#)

[Gelişmekte olan ülkeler -- Ekonomik Koşullar -- Bibliyografya.](#)

[Gelişmekte olan ülkeler -- Ekonomik koşullar.](#)

[Türkiye--Ekonomik durum--Rapor.](#)

[Gelişmekte olan ülkeler -- ekonomik şartlar](#)

[Türkiye--Ekonomik durum--Raporlar.](#)

[Gelişmekte olan ülkeler -- Ekonomik şartlar.](#)

[Kadınlar--Türkiye--Ekonomik durum.](#)

[Gelişmekte olan ülkeler--Ekonomik durum.](#)

[Kadınlar--Türkiye--Ekonomik durumlar.](#)

[Gelişmekte olan ülkeler--Ekonomik durumlar.](#)

[ABD--Ekonomik durum--1981-2001.](#)

[ABD--Ekonomik durum--2001-](#)

[ABD--Ekonomik durum--2001-2009.](#)

[ABD--Ekonomik durum.](#)

[Amerika Birleşik Devletleri--Ekonomik durum--1981-2001.](#)

[Amerika Birleşik Devletleri--Ekonomik durum--2001-2009](#)

[Amerika Birleşik Devletleri--Ekonomik durumlar.](#)

Ulusal Düzeyde Kontrollü Terim Kullanımı/Örnekler

40

Konu Başlıkları :

[Ekonomik şartlar -- Gelişmekte olan ülkeler](#) - [Ekonomi politikası -- Gelişmekte olan ülkeler](#) -

Konu Başlıkları : [Economic history](#) - [Economic developmen](#)
[gelişim](#) - [Gelişmekte olan ülkeler -- Ekonomik şartlar](#) -

Başlıkları : [Turkish Literature Fiction / Türk Edebiyatı Roman](#) -

[Turkish fiction](#) .
[Türk romanı](#) .

Konu Başlıkları : [Türk romanı](#) - [Turkish fiction](#) -

[Türk edebiyatı -- Roman](#) .

[İngiltere--Ekonomik durum--18nci yüzyıl](#) .

[İngiltere--Ekonomik durum--19. yüzyıl](#) .

[İngiltere--Ekonomik durum--Tarih](#) .

[İran--Ekonomik durum--1997-](#) .

[İrlanda--Ekonomik durum--1990-](#) .

[İrlanda--Ekonomik durum--Tarih--19.yy](#) .

[Türkiye--Ekonomik durum--20. yüzyıl](#) .

[Türkiye--Ekonomik durum--20. yy](#) .

Sonuç ve Öneriler

- Konu başlıkları ve yazarlar açısından bakıldığında kataloglarda denetimli konu başlığı ve yazar dizinlerinin oluşmadığı gözlenmiştir. Çoğu kütüphanede aynı terimin farklı formlar ile dizinlendiği görülmektedir.
- Çoğu kütüphanede giriş öğelerinin (MarcTag1xx- MarcTag7xx, MarcTag6xx) yetke listelerinden yararlanılarak yapılmadığı görülmüştür.
- Çoğu kütüphanede konu başlıkları ile ilgili veri bağlantıları sunulmayarak konu başlığı otoritesi oluşturulmamıştır.
- Çoğu kütüphanede yazar taraması yapıldığında eserlerine farklı isim formları altında erişim sağlandığı görülmektedir.

Sonuç ve Öneriler

- Birçok kütüphane katalogunda Türkçe ve İngilizce konu başlıkları bir arada kullanıldığı gibi sadece Türkçe ya da İngilizce kullanan kütüphaneler de gözlenmiştir.
- Aynı katalog taramasında bazı Türkçe konu başlığı formları arasında farklılıklar görülmüştür.
- Türkçe konu başlıkları kullanan kurumlar arasında belli bir standartlaşma olmadığı gibi aynı kurumda bile tutarsızlıkların yoğun şekilde olduğu tesbit edilmiştir.

Sonuç ve Öneriler

- Kimi kütüphanelerde sınıflama sistemlerinden verilen kodlarda denetimsizlik görülmektedir.
- Kimi kütüphane kataloglarında aynı yayının farklı sınıflandırıldığı görülmüştür.
- Aynı yayının farklı kütüphane kataloglarında farklı sınıflama numarası aldığı görülmüştür. Bu durum kataloglama uzmanlarının bakış açısı ve kurumsal kataloglama politikalarından kaynaklı olduğu düşünülebilir.
- İncelenen örneklere dayanarak ulusal düzeyde kontrollü terimlerin kütüphane kataloglarındaki kullanımı ve uygulanabilirliğinin standart olmadığı gözlenmiştir.

Sonuç ve Öneriler

- Kataloglama sürecinin denetimli ilerlemesi ile meta data tutarsızlıklarının önüne geçilebilir.
- Sınıflama sistemleri güncellendikçe katalog kayıtlarının da aynı doğrultuda güncellenmesi gerekmektedir.
- Yetke listeleri kullanılarak yapılan bibliyografik tanımlamalarda ulusal ve uluslararası düzeyde kontrollü, denetimli kütüphane katalogları oluşacaktır.
- Kataloglama işlemlerinde kayıt paylaşımları yapılmaktadır.
- Kontrollü terimlerin doğru uygulanması standartlaşmayı getirecektir. Bunun doğal bir sonucu olarak toplu katalog kayıtlarındaki iyileştirme de beraberinde gelecektir.

TEŞEKKÜR EDERİZ

45

- Burcu Teoman, burcu.teoman@ozyegin.edu.tr
Uzman-Kataloglama Kütüphanecisi
- Fadime Taşçı, fadime.tasci@ozyegin.edu.tr
Kataloglama Kütüphanecisi